

7% minder verkeersdoden in 2023 in ons land

Aantal fietsdoden stijgt wel, vooral in Vlaanderen

Volgens de laatste Verkeersveiligheidsbarometer van Vias institute op basis van cijfers van de Federale Politie is er een daling met 7% van het aantal verkeersdoden in ons land in 2023 ten opzichte van 2022. Er kwamen 483 personen om het leven. Dat zijn er 37 minder dan de 520 verkeersdoden die er in 2022 waren. Als we de Covid-jaren buiten beschouwing laten, is dit het laagste aantal ooit. De sterkste daling noteren we bij de motorrijders. In Vlaanderen is er wel een stijging van het aantal fietsdoden van 73 naar 84, het hoogste aantal van de laatste 20 jaar.

Alle indicatoren dalen op nationaal niveau

In 2023 is het aantal verkeersdoden met 7% gedaald ten opzichte van 2022 (483 verkeersdoden tegenover 520). Er zijn als je het covid-jaar 2020 buiten beschouwing laat, nog nooit zo weinig verkeersdoden geweest. Toch sterven nog elke week gemiddeld 9 mensen op onze wegen, wat nog steeds veel te veel is.

Het aantal letselongevallen daalt lichtjes met 2%. Hetzelfde geldt voor het aantal gewonden (ook een daling van 2%). Alle indicatoren laten dus een positieve trend zien. Het is altijd moeilijk om deze trends exact te verklaren, maar het is zeker dat de toename van het aantal trajectcontroles en de afschaffing van de tolerantie marges bij bepaalde snelheidscontroles een impact heeft op het gedrag van de bestuurders. De nieuwe regels voor elektrische steps roepen ook een halt toe aan de stijging van het aantal ongevallen hiermee.

Evolutie 2022-2023 van het aantal letselongevallen en slachtoffers

	2022	2023	Evolutie 2022-2023 (aantallen)	Evolutie 2022-2023 (%)
Letselongevallen	37.322	36.557	-765	-2,0%
Totaal aantal slachtoffers	45.692	44.787	-905	-2,0%
Doden	520	483	-37	-7,1%
Gewonden	45.172	44.304	-868	-1,9%

Gegevensbron: Federale Politie/DGR/DRI/BIPOL – Infografie: Vias institute

Sterke daling van het aantal verkeersdoden in Brussel

In Wallonië daalt het aantal verkeersdoden van 228 naar 217 (-5%) en in Vlaanderen van 271 naar 261 (-4%). De sterkste daling noteren we in Brussel, waar het aantal verkeersdoden in één jaar tijd daalt van 21 naar 5. Alle drie de gewesten noteren een laagterecord als je de Covid-jaren buiten beschouwing laat.

Wat het aantal verkeersongevallen betreft, is de dalende trend sterker in Brussel (van 4141 naar 3752 ongevallen, of -9%) dan in Vlaanderen (van 23.216 naar 22.693 ongevallen, of -2%). In Wallonië is er zelfs een lichte stijging van het aantal verkeersongevallen (van 9965 naar 10.112, of +1%).

Aantal verkeersdoden daalt fors in Limburg

Het aantal verkeersdoden daalt fors in Limburg, van 49 naar 33, het laagste aantal ooit. In de andere provincies zien we een gemengd beeld. In West-Vlaanderen (van 63 naar 58 doden) en Vlaams-Brabant (van 34 naar 33 doden) is er een daling. In Antwerpen (van 65 naar 70) en Oost-Vlaanderen (van 60 naar 67) is er een stijging.

Trends per type weggebruiker

Stijging van het aantal doden bij ongevallen met bestelwagens

Op nationaal niveau is er een toename van het aantal dodelijke slachtoffers bij twee types weggebruikers: bij fietsers (van 95 naar 96 dodelijke slachtoffers) en vooral bij personen die betrokken zijn bij ongevallen met bestelwagens (van 50 naar 58 dodelijke slachtoffers). Het aanhoudende succes van de e-commerce kan dit fenomeen verklaren. Een zeer positieve trend is de daling van het aantal verkeersdoden onder motorrijders van 65 naar 49. Het aantal doden met motorrijders is nog nooit zo laag geweest.

35% van de verkeersdoden in 2023 zijn voetgangers of fietsers. Bijna 1 op de 2 fietsers (44%) komt om het leven met een elektrische fiets.

In Vlaanderen stijgt het aantal fietsdoden van 73 naar 84, het hoogste aantal van de laatste 20 jaar. Zowel bij de klassieke fietsen (van 38 naar 43) als bij de elektrische fietsen (van 35 naar 41 doden) zien we een stijging in Vlaanderen. Van de 84 fietsdoden in Vlaanderen zijn er 23 personen om het leven gekomen in een ongeval zonder tegenpartij.

Het aantal ongevallen met elektrische steps daalt

Wat het aantal ongevallen betreft, zijn de cijfers voor alle type weggebruikers gedaald, behalve voor voetgangers (+3%) en bromfietsers (+0,4%). De meest positieve trend zien we voor de ongevallen met e-steps, waarvan het aantal vorig jaar daalt (-9%). Het aantal ongevallen blijft hoog (1.573), maar de wijzigingen in de wegcode die iets meer dan een jaar geleden werden ingevoerd, lijken langzaam hun vruchten af te werpen.

Het aantal doden op weeknachten is in één jaar verdubbeld

Een zorgwekkende trend is het zeer hoge aantal verkeersdoden op weeknachten. Dit aantal is in één jaar tijd bijna verdubbeld (69 verkeersdoden in 2023 vergeleken met 36 verkeersdoden in 2022). Bijna 4 op de 10 (38%) van deze dodelijke ongevallen wordt geregistreerd de nacht van donderdag op vrijdag, wat een steeds populairdere nacht is om te feesten. Vias is voorstander om zeker op donderdagnacht extra te controleren op rijden onder invloed van alcohol en drugs.

Conclusie

De resultaten van de verkeersveiligheidsbarometer laten een gunstige trend in de verkeersveiligheid zien. Als we de twee Covid-jaren buiten beschouwing laten, is het aantal verkeersdoden nog nooit zo laag geweest. Als we vergelijken met 10 jaar geleden zien we een daling met 31% van het aantal verkeersdoden. Toch is dit cijfer nog te hoog: elke week komen er immers nog steeds 9 mensen om het leven op onze wegen. In Vlaanderen valt de verdere stijging van het aantal fietsdoden op. Ook al wordt er de laatste jaren veel meer gefietst door meer mensen en daalt het risico per gereden kilometer voor een individuele gebruiker, het blijft essentieel om in te zetten op maatregelen om de verkeersveiligheid voor deze categorie weggebruikers te vergroten.

Georges Gilkinet, Minister van Mobiliteit: *"Nog nooit zijn er zo weinig mensen overleden of gewond geraakt op onze wegen. En zelfs al zal elk slachtoffer er één te veel blijven, kan ik alleen maar blij zijn met deze bemoedigende resultaten! Deze neerwaartse trend toont aan dat er op het gebied van verkeersveiligheid geen ruimte is voor improvisatie, toeval of, erger nog, zelfgenoegzaamheid. Integendeel. Van nieuwe regels voor steps tot versterkte maatregelen tegen overdreven snelheid, alcohol en afleiding achter het stuur: de maatregelen die sinds het begin van de legislatuur zijn genomen, werpen stilaan hun vruchten af. Ze redden levens. Maar het werk is nog lang niet gedaan. Ik zal me vol overtuiging blijven inzetten om onveiligheid op de weg te bestrijden, want de gevolgen kunnen zo dramatisch zijn voor de slachtoffers zelf en hun families. Ik hoop in samenwerking met de minister van Justitie een nieuw systeem voor de bestrijding van recidivisten van gevaarlijk rijgedrag tot stand te kunnen brengen".*

Deze barometer is gebaseerd op de data aangeleverd door de federale politie. U kan de barometer raadplegen via <https://www.vias.be/nl/onderzoek/verkeersveiligheidsbarometer/>

Contactpersoon

Stef WILLEMS, woordvoerder Vias insitute : 0473 /85.59.44.